

**REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO NERETVANSKA ŽUPANIJA**

Upravni odjel za društvene djelatnosti

KLASA: 500-01/18-01/36

URBROJ: 2117/1-10-18-1

Dubrovnik, 25. rujan 2018. godine

DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

n/p Županu Nikoli Dobrosravić, prof.

- Ovdje -

Predmet: Nacrt Izvješća o radu Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije, Odjela za mentalno zdravlje za 2017. godinu
- dostavlja se

U prilogu Vam dostavljamo Nacrt Izvješća o radu Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije, Odjela za mentalno zdravlje za 2017. godinu

S obzirom na navedeno, molimo Vas da utvrdite prijedlog Zaključka te uputite Županijskoj skupštini na raspravu i odlučivanje.

S poštovanjem,

v.d. Pročelnica

Jelena Dadić

Prilog : kao u tekstu

OBRAZLOŽENJE

Odjel za mentalno zdravlje Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije provodi djelatnost izvanbolničkog liječenja ovisnosti, nadzor nad programom supstitucije, testiranje na prisustvo opojnih droga u urinu, psihoterapijski i savjetodavni rad s konzumentima droga i ostalih sredstava ovisnosti i njihovim obiteljima te savjetodavni i psihoterapijski rad s osobama u svrhu očuvanja njihovog mentalnog zdravlja na području cijele Županije.

Izvešće o svome radu Odjel je dužan dostaviti Dubrovačko-neretvanskoj županiji na raspravu i razmatranje.

Temeljem rečenog Upravni odjel za društvene djelatnosti predlaže sljedeći Zaključak:

Na temelju Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 150/08, 71/10; 139/10; 22/11; 84/11; 154/11; 12/12; 35/12; 70/12; 144/12; 82/13; 159/13; 154/14; 70/16; 131/17.) i članka 35. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“ broj 7/09; 10/10; 03/13; 6/18.) župan Dubrovačko-neretvanske županije donosi slijedeći

ZAKLJUČAK

Utvrđuje se Prijedlog Izvješća o radu Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije, Odjela za mentalno zdravlje za 2017. godinu i prosljeđuje Županijskoj skupštini na raspravu i donošenje.

KLASA: 500-01/18-01/36
URBROJ: 2117/1-01-18-2

Dubrovnik, 25. rujan 2018. godine

Župan

Nikola Dobroslavić, prof.

Na temelju Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 150/08, 71/10; 139/10; 22/11; 84/11; 154/11; 12/12; 35/12; 70/12; 144/12; 82/13; 159/13; 154/14; 70/16; 131/17.) i članka 22. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“ broj 7/09; 10/10; 03/13; 6/18.) Županijska skupština na ----- sjednici, održanoj ----- 2018., donijela je

ZAKLJUČAK

o prihvatanju Izvješća o radu Odjela za mentalno zdravlje, Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije za 2017. godinu

I. Članak

Prihvća se Izvješća o radu Odjela za mentalno zdravlje, Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije za 2017. godinu koji čini sastavni dio ovog Zaključka.

II. Članak

Ovaj Zaključak objavit će se u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA:
URBROJ:

Dubrovnik,

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Dr. sc.Vilma Kosović dr.med.

Dostaviti:

1. Upravni Odjel za društvene djelatnosti, ovdje
2. "Službeni glasnik Dubrovačko - neretvanske županije" - ovdje,
3. Županijska skupština - ovdje,
4. Pismohrana.

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE**
Izvješće Odjela za mentalno zdravlje za 2017. godinu

Odjel za mentalno zdravlje je svoj rad u 2017. g. obavljao u Dubrovniku i 5 savjetovaništa raspoređenih u županiji kako bi se omogućila bolja dostupnost korisnicima (Metković, Orebić, Korčula i Vela Luka). U punom radnom odnosu je 6 osoba i to u Dubrovniku: liječnica specijalist psihijatrije, dipl. socijalna radnica, zdravstveni tehničar, prof. pedagogije i mag. psihologije te na otoku Korčula jedna psihologinja. U ugovornom odnosu na određen broj sati, a prema potrebama pojedinog savjetovaništa i odobrenim sredstvima za ovu djelatnost, zaposlene su još 4 osobe (Dubrovnik - školska liječnica, Metković – školska liječnica i pedagoginja i otok Korčula – psihijatrica).

1. Izvanbolničko liječenje ovisnosti i zaštita mentalnog zdravlja (redovna djelatnost)

U ovom Odjelu obavlja se prevencija ovisnosti, izvanbolničko liječenje ovisnosti i zaštita mentalnog zdravlja kao redovna djelatnosti (provođenje i nadzor nad programom supstitucije, testiranje na prisustvo opojnih droga u urinu, psihoterapijski i savjetodavni rad s konzumentima droga i ostalih sredstava ovisnosti i njihovim obiteljima te savjetodavni i psihoterapijski rad s osobama u svrhu očuvanja njihovog mentalnog zdravlja). Osim toga, provode se i zdravstveno socijalne intervencije, tj. pomoć ovisnicima oko rješavanja različitih socijalnih problema (reguliranje zdravstvene zaštite, pomoć pri pronalaženju liječnika obiteljske medicine, kontakti s Općinskim državnim odvjetništvom, Centrom za socijalnu skrb Dubrovnik, Ploče i Metković) te sigurnosne mjere liječenja ovisnosti u suradnji s Probacijskim uredom Dubrovnik.

Tijekom 2017. g. obavljene su 8043 usluge: pregleda, testiranja, savjetovanja, psihoterapija itd. (tablica 1).

Tablica 1. Vrste i broj usluga obavljene u izvršavanju osnovne djelatnosti izvanbolničkog liječenja ovisnosti Odjela za mentalno zdravlje u 2017. godini

Vrsta usluge	Broj
Pregledi (prvi, kontrolni...)	957
Intervju kod prvog dolaska	243
Ispunjavanje Pampidou upitnika	177
Individualno savjetovanje	68
Obiteljsko-savjetovanišni tretman članova obitelji	662
Obiteljska psihoterapija	146
Psihoterapija ponašanja / individualna psihoterapija	875
Rad na modifikaciji ponašanja	1332
Savjet korisniku ili članu obitelji (do 5 minuta)	17
Telefonsko savjetovanje	686
Zdravstveno-socijalne intervencije	50
Pomaganje u rješavanju zdravstvenih potreba	44
Prikupljanje podataka dijagnostičkim postupcima i metodama A ... D	143
Testiranje urina na prisustvo opojnih droga	2088

Testiranje iz kapilarne krvi na HIV, hepatitis C, hepatitis B i sifilis	8
Uzimanje urina	433

U Odjelu za mentalno zdravlje ukupno je liječeno 685 osoba (u Odjelu Dubrovnik 557 osoba, na Korčuli 85, te u Metkoviću 43) i ukupno 406 članova njihovih obitelji. Zabilježeno je 4781 dolazaka pacijenata i njihovih članova obitelji.

Zbog zlouporabe sredstava ovisnosti liječeno je ukupno 177 osoba odnosno 159 opijatskih ovisnika i 18 neopijatskih ovisnika i konzumenta te 123 člana njihovih obitelji. U Odjelu Dubrovnik liječilo se 104 osobe, na Korčuli 48 i Metkoviću 25. Ukupno su bila 1193 dolaska pacijenata i roditelja. Opijatski ovisnici liječeni su supstitucijskim terapijama metadonom ili buprenorfinom. U 2017. g. na liječenje se javilo ukupno 12 novih ovisnika i konzumenta, od čega je 7 novih opijatskih ovisnika, a 5 ostalih neopijatskih ovisnika i/ili konzumenata. U Odjelu Dubrovnik po prvi put liječeno je 6 opijatskih ovisnika i 2 neopijatskih ovisnika i/ili konzumenata o ostalim sredstvima ovisnosti, na Korčuli 1 opijatski i 3 neopijatska ovisnika i/ili konzumenta. U Metkoviću nije bilo novoregistriranih ovisnika ni konzumenata.

Nastavljena je suradnja s Centrom za socijalnu skrb Dubrovnik. U sklopu te suradnje djelatnici Odjela pružali su tijekom cijele godine usluge savjetovanja korisnicima CZSS-a kojima je bila potrebna stručna pomoć i podrška zbog poremećaja u obiteljskim odnosima ili tijekom procesa razvoda braka.

Tijekom 2017. g. 449 osoba (380 u Dubrovniku, 34 u Metkoviću 35 na Korčuli) zatražilo je pomoć zbog problema u vezi s mentalnim zdravljem (poremećeni obiteljski odnosi, poremećeni bračni odnosi, poremećaji u ponašanju - nedostatak komunikacije s roditeljima, poremećaji raspoloženja) te 352 člana njihovih obitelji. Ukupno je bilo 2405 dolazaka. 11 osoba (6 u Dubrovniku i 5 u Metkoviću) zatražilo je pomoć u vezi duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovanih upotrebom i ovisnošću o alkoholu te 9 članova njihovih obitelji. Ukupno su bila 92 dolaska.

Šestomjesečna i godišnja izvješća dostavljena su Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i Ministarstvu zdravstva, a godišnje izvješće Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb DNŽ. O korisnicima u tretmanu upućenima od strane Centra za socijalnu skrb i Državnog odvjetništva dostavljena su različita izvješća. Ukupno je obrađeno i napisano 45 različitih izvješća.

2. Programske aktivnosti

2.2. *Predavanja studentima i studentsko savjetovalište*

Suradnja Odjela sa Sveučilištem u Dubrovniku započeta u 2011. g. nastavljena je i u 2017. g. U sklopu te suradnje kontinuirano tijekom 2017. godine provodile su se edukativne i savjetodavne aktivnosti sa studentima prvih godina različitih studijskih grupa. Točnije, održana su predavanja i radionice pod sljedećim nazivima: „Stres“ i „Disfunkcionalna vjerovanja o ljubavi i prevencija nasilja u vezama“.

Na predavanjima je sudjelovalo u prosjeku 50 studenata. Predavanja su održale djelatnice Odjela za mentalno zdravlje Dubrovnik i liječnica iz Odjela za školsku medicinu Dubrovnik.

U Studentsko savjetovalište za pomoć i podršku obratilo se petero studenata.

2.3. *Aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja odrasle populacije*

Provedba programa „Prevencija stresa“ nastavljena je za volontere HGSS-a, za članove i skrbnike članova u udruzi DUSAB, medicinske sestre na Odjelu za palijativnu skrb OB Dubrovnik, te za odgajateljice DV Župa Dubrovačka. Održano je 18 radionica na kojima je sudjelovala 51 osoba.

Održan je ciklus radionica za osobe treće životne dobi u domovima za starije osobe Dubrovnik, Domus Christi, Dom Konavle i u Udruzi DUSAB sa sljedećim temama: Stres u trećoj životnoj dobi, Mentalno zdravlje i kognitivne funkcije u trećoj životnoj dobi te Samopoštovanje u trećoj životnoj dobi. Održano je 11 radionica s 100 sudionika.

U okviru Škole za mršavljenje održano je motivacijsko predavanje za polaznike škole s ciljem ustrajanja u promjeni životnih navika. Sudjelovalo je troje polaznika.

U sklopu okruglog stola o depresiji liječnica školske medicine održala je predavanje i radio emisiju o navedenoj temi. Na okruglom stolu je sudjelovalo 35 sudionika.

2.4. Aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih

Djelatnica Odjela za mentalno zdravlje na Korčuli održala je 15 radionica s učenicima prvog razreda OŠ Blato i OŠ Vela Luka na temu „Mirno rješavanje sukoba“. Cilj radionica bio je osvijestiti djecu o međusobnim različitostima i sličnostima, podučiti ih da preispitaju vlastitu ulogu u sukobu te im pomoći pri razvijanju tolerancije i međusobnog razumijevanja. Na radionicama je sudjelovalo ukupno 37 djece. Nastavljena je provedba programa socijalnih vještina za djecu predškolske dobi. Svrha tog programa je razvijanje socijalnih kompetencija i vještina od najranije dobi. Ukupno je 150 predškolaca iz dječjih vrtića na području Korčule, Blata, Lumbarde, Smokvice i Čare bilo uključeno u program.

Djelatnice Odjela za mentalno zdravlje započele su s programom Emocionalnog opismenjanja djece učenika 5. i 6. razreda OŠ A.Masle i 4. razreda OŠ Vela Luka. Održano je 10 radionica na kojima je sudjelovalo ukupno 78 učenika. Cilj radionica je naučiti opažati promjene u intenzitetima vlastitog raspoloženja i emocija, razumjeti da svatko ima pravo na svoje osjećaje, dijeliti i komunicirati svoje misli i osjećaje s vršnjacima, roditeljima, na koji način izabrati primjerene emocionalno/ponašajne odgovore u razrješavanju socijalnih teškoća i konflikata te kako graditi odnose s drugima. Obrađene su slijedeće emocije: empatija, nesigurnost i izoliranost.

2.5. Aktivnosti prevencije rizičnih ponašanja u djece i mladih

Djelatnice Odjela za mentalno zdravlje održale su predavanje/radionicu s učenicima 2. razreda Obrtničke škole Dubrovnik na temu "Nenasilno rješavanje sukoba" na kojoj su sudjelovala 23 učenika. Za 4 učenice 1. i 3. razreda Obrtničke škole Dubrovnik su organizirane 2 radionice na temu odgovornog ponašanja. Za učenike 3.razreda Medicinske škole Dubrovnik su organizirane 2 radionice na temu Unutrašnje motivacije i učenja.

Za stručne suradnike OŠ Ivan Gundulić je organizirano predavanje na temu "Uloga škole u međuvršnjačkom nasilju" na kojem je sudjelovalo 48 učitelja i profesora.

Za stručne suradnike Pomorske škole Dubrovnik organizirano je predavanje na temu "Uloga škole u tretmanu djece koja konzumiraju sredstva ovisnosti" na kojem je sudjelovalo 40 profesora i stručnih suradnika.

Na temu „Posljedice konzumacije sredstava ovisnosti“ održano je 7 radionica/predavanja s učenicima 1. razreda Pomorske škole Dubrovnik i učenicima 2. razreda Obrtničke škole Dubrovnik. Sudjelovalo je 157 učenika. Učenicima prvih razreda Obrtničke škole Dubrovnik, Pomorske škole, Privatne gimnazije, Gimnazije Dubrovnik i Turističko-ugostiteljske škole Dubrovnik održano je predavanje na temu kockanja i klađenja na kojima su sudjelovala 324 učenika.

Također su održani roditeljski sastanci roditeljima učenika 1. razreda Obrtničke škole Dubrovnik, Pomorske škole Dubrovnik, Medicinske škole Dubrovnik, Turističko-ugostiteljske škole Dubrovnik, Gimnazije Metković, Srednje škole Blato, Srednje škole Vela Luka i Srednje škole

Korčula na temu „Kako prepoznati znakove konzumiranja sredstava ovisnosti“. Na sastancima je sudjelovalo 896 roditelja.

Liječnica školske medicine održala je radionicu s učenicima osmih razreda O.Š. Vela Luka na temu prevencije konzumiranja alkohola na kojoj je sudjelovalo 35 učenika.

U sklopu projekta „Zdrav za pet“ održana su predavanja u svim osmim razredima u O.Š. Lapad, sedmim i osmim razredima O.Š. Mokošica te učenicima O.Š. Mljet na kojima je sudjelovalo ukupno 285 učenika.

3. Javnozdravstvene aktivnosti Odjela za mentalno zdravlje

3.1. Tjedan mozga

Povodom obilježavanja tjedna mozga djelatnice Odjela za mentalno zdravlje održale su 29 radionica s djecom u dječjim vrtićima na području Stona, Slanoga, Župe dubrovačke, Metkovića, Ploča, Vela Luke, Korčule, Smokvice, Blata i Orebića. Na radionicama je sudjelovalo 635 djece. Djecu se educiralo o načinu funkcioniranja mozga, važnosti očuvanja i vježbanja aktivnosti mozga. U okviru obilježavanja Tjedna mozga za 28 članova Učiteljskog vijeća OŠ Mokošica organizirano je predavanje na temu Važnosti vježbi za mozak.

3.2 . Svjetski dan nepušenja - 31.svibnja

Povodom Svjetskog dana nepušenja, a u sklopu Dana preventive 2017., djelatnica Odjela na Korčuli u suradnji s Ligom protiv raka Korčula-Lastovo-Orebić-Mljet održala je 7 radionice s učenicima 8. razreda osnovnih škole na području Korčule, Blata, Vela Luke, Smokvice i Žrnova. Na radionicama je sudjelovalo 130 učenika. Učenici su u malim grupama raspravljali o pušenju s različitih aspekata (pušačke navike u obitelji i zajednici, ovisnost o pušenju, zakonski normativi i dr.) nakon čega je uslijedila grupna diskusija te su im podijeljeni promotivno-edukativni materijali.

3.3. Obilježavanje Svjetskog dana mentalnog zdravlja

Djelatnici Odjela za mentalno zdravlje Dubrovnik, povodom obilježavanja Svjetskog dana mentalnog zdravlja 10.10. 2017., organizirali su javnozdravstvenu aktivnost, odnosno promotivni štand u Uvali lapad. Podjelom promotivnih letaka, samoprocjenskih upitnika zainteresirani građani su mogli procijeniti svoje mentalno zdravlje, odnosno rizike za razvoj poremećaja mentalnog zdravlja, i dobiti točne informacije i upute u skladu s procjenom svog zdravlja, kome i gdje se obratiti za pravodobnu pomoć i podršku.

3.4. Mjesec borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti – 15.11.-15.12.

Kroz Mjesec borbe protiv ovisnosti, za 110 učenika sedmih razreda u osnovnim školama Korčula, Žrnovo, Smokvica, Blato i Vela Luka, održane su radionice na temu „ Utjecaj alkohola u razvoju“. Cilj radionica je upoznati učenike s negativnim utjecajem alkohola na razvoj mozga. Pomoću „pijanih naočala“ učenici su iskusili kako alkohol utječe na ravnotežu, koordinaciju oko-ruka i pokrete tijela.

Voditeljica Odjela za mentalno zdravlje Dubrovnik sudjelovala je na tribini "Prevenција ovisnosti kod mladih" u organizaciji udruge Sigurnost u prometu, s temom predavanja "Prevenција ovisnosti u Dubrovačko-neretvanskoj županiji".

Medijske aktivnosti Službe za promicanje zdravlja

1. Objavljeno u lokalnim medijima

Brojni stručni i zdravstveno-edukativni tekstovi i poruke objavljeni su u lokalnim medijima (tablica 3) i zavodskim web stranicama. Sve javnozdravstvene aktivnosti Službe najavljujane su na web stranicama Zavoda, lokalnim portalima i radio postajama. Voditeljica Službe za promicanje zdravlja koordinirala je plan pisanja i objavljivanja zdravstveno-edukativnih tekstova i poruka u lokalnom tjedniku Glas Grada. Ukupno je bilo preko sto različitih medijskih objava (tisak, televizija, radio, portali, ne računajući zavodske web stranice).

Tablica 1. Medijske aktivnosti Službe za promicanje zdravlja u 2017. godini

Aktivnost	Datum	Medij	Tema
članak	17.06.	Dubrovački vjesnik	Droga koja užasava roditelje
članak	24.06.	web zzjzdnz.hr	Izvješće o ovisnostima za 2016. godinu povodom 26.6. Dana borbe protiv nezakonitog trgovanja drogama
intervju	27.06.	Radio Dubrovnik	Nove droge - Galaxy
intervju/članak	25.08.	Dubrovački vjesnik	Kako pripremiti dijete na polazak u prvi razred osnovne škole
članak	07.09.	web zzjzdnz.hr	„Depresija – najvažniji rizični čimbenik za suicid“
emisija	27.09.	DU TV	Patološko kockanje
članak	05.10.	web zzjzdnz.hr	Patološko kockanje
članak	10.10.	Glas Grada	Savjetovalište za adolescente
članak	10.10.	web zzjzdnz.hr	Mentalno zdravlje na radnom mjestu
emisija	10.10.	Radio Dubrovnik	Mentalno zdravlje na radnom mjestu
članak	14.11.	Zavodski vjesnik	Depresija: unipolarna ili bipolarna pitanje je sad?
izjava	16.11.	DU List	Mjesec borbe protiv ovisnosti
emisija	17.11.	Libertas Tv	"Ovisnosti modernog doba"
članak	27.11.	web zzjzdnz.hr	Roditeljski stilovi odgoja i komunikacija kao važan čimbenik prevencije poremećaja mentalnog zdravlja
članak	29.11.	web zzjzdnz.hr	Ovisnost o internetu
emisija uživo	01.12.	DU TV	Bolesti ovisnosti
emisija	01.12.	DU TV	Bolesti ovisnosti stanje u DNZ
članak		Zavodski vjesnik	Anoreksija

Izvješće pripremili:

Upravni odjel za društvene djelatnosti
ZZJZ Odjel za mentalno zdravlje

v.d. Pročelnica

Jelena Dadić

